

Тема: ЗАДАЧІ НА РІЗНИЦЕВЕ ПОРІВНЯННЯ ДВОХ ДОБУТКІВ

Мета. Удосконалювати навички аналізу задачі, уміння розв'язувати складені задачі на різницеве порівняння двох добутоків.

Обладнання та матеріали. Підручник «Математика. 3 клас (у 2-х частинах). Частина перша» (С. П. Логачевська та ін.), с. 39–40; посібник «Діагностичні картки з математики. 3 клас» (С. П. Логачевська), с. 21–24; інтерактивна дошка або проектор для виведення фрагментів підручника на екран.

Хід уроку

I. Актуалізація опорних знань. Колективна робота

Під керівництвом учителя всі учні класу виконують спільне завдання. Учитель спостерігає за роботою учнів, залучаючи їх до активної діяльності, що у свою чергу створює атмосферу творчої колективної праці.

Завдання 1 підручника. Порівняти вирази за зразком.

$5 \cdot 4 > 5 \cdot 3$ на 5	$6 \cdot 2 < 6 \cdot 4$ на ☐	$9 \cdot 3 > 9 \cdot 2$ на ☐
$20 - 15 = 5$	$2 \cdot 7 > 3 \cdot 2$ на ☐	$4 \cdot 4 < 3 \cdot 6$ на ☐

Завдання 2 підручника. Обчислити значення виразів.

Завдання 3 підручника. Розв'язати прості сюжетні задачі.

Математичний диктант

- Записати добутком суму чисел: $7 + 7 + 7 + 7$.
- Добуток чисел 8 і 9 збільшити на 13.
- Добуток чисел 6 і 9 зменшити на 24.
- Записати сумою добуток чисел 8 і 4.
- Обчислити периметр трикутника, у якого кожна сторона дорівнює 5 см.
- Записати вираз і обчислити його значення: до добутку чисел 6 і 7 додати добуток чисел 5 і 4.
- На скільки 72 більше за 32?

II. Вивчення нового матеріалу. Колективна робота

Завдання 4 підручника. Прочитати умову задачі. Дослідити хід розв'язування по діях.

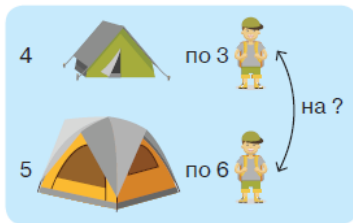
Туристів розмістили у 4 малих наметах по 3 особи в кожному і в 5 великих — по 6 осіб. На скільки більше туристів розмістилось у великих наметах, ніж у малих?

Міркуємо разом (аналіз задачі від запитання)

- Про що запитується в задачі? (На скільки туристів більше розмістилось у великих наметах, ніж у малих?)
- Що треба знати, щоб відповісти на запитання задачі? (Скільки туристів розміщується у великих і малих наметах окремо.)
- Чи відомо це нам? (Ні.)
- А що відомо про кількість туристів у великих наметах? (Що один великий намет вмщує 6 осіб, і таких наметів 5.)
- Про що можемо дізнатися за цими даними? (Скільки всього туристів розмістилося у всіх великих наметах.)

- Яку дію для цього виконаємо? (Множення: помножимо кількість туристів на кількість великих наметів. $6 \cdot 5 = 30$)
- Як дізнаємося про кількість туристів у малих наметах? (Так само, як і у великих. Помножимо кількість туристів на кількість малих наметів. $3 \cdot 4 = 12$)
- Чи можемо тепер відповісти на запитання задачі? (Можемо.) Яку дію виконаємо? Чому саме таку дію? (Виконаємо дію віднімання — від кількості туристів у великих наметах віднімемо кількість туристів у малих наметах, щоб дізнатися різницю). Розгляньте короткий запис задачі та схему розв'язання по діях. Розв'яжіть за нею задачу в зошиті.

Розв'язуємо так:

1) $3 \cdot 4 = \square$ (т.) — ... ;

2) $6 \cdot 5 = \square$ (т.) — ... ;

3) $\square - \square = \square$ (т.).

Відповідь: на \square туристів більше розмістилося у великих наметах.

Прочитайте у підручнику складений вираз до задачі. Чи правильно він складений? Обчисліть його значення і звірте зі своєю відповіддю.

Вираз: $6 \cdot 5 - 3 \cdot 4$.

III. Закріплення вивченого

А. Робота в парах (поряд з колективною формою роботи необхідно використовувати й інші види діяльності учнів. Так, працюючи в парі, учні мають можливість обмінюватися думками, дискутувати, критично мислити. Така форма роботи використовується для усвідомлення нового матеріалу і поступового переходу до самостійної діяльності.) Завдання 5 підручника.

До кондитерського цеху привезли 2 ящики сухофруктів по 4 кг і 3 ящики горіхів по 5 кг. Чого привезли більше і на скільки кілограмів?

Дайте відповіді на запитання.

- Про що запитується в задачі?
- Що треба знати, аби відповісти на запитання задачі?
- Чи відомо, скільки привезли сухофруктів і горіхів окремо?
- Що нам відомо про сухофрукти?
- Про що можна дізнатися за цими даними?
- Як дізнатися про привезені горіхи?
- Про що тепер можемо дізнатися?

Складіть у парах план розв'язування задачі. Обговоріть його і, якщо потрібно, відкоригуйте.

Запишіть розв'язання задачі. Звірте відповіді одне одного.

Б. Індивідуальна робота. (Самостійне виконання учнями завдань для формування і закріплення отриманих знань і навичок. За потреби можна поєднувати індивідуальну і групові навчальну діяльність для тих учнів, які ще потребують допомоги. Таким чином підвищується активність учнів, створюються умови взаємного навчання.

Тому тут теж можна виокремити два варіанти.

Вільний вибір варіантів

1 в. — для учнів, які працюють самостійно;

2 в. — *групова робота учнів* — *колективно розібрати завдання і самостійно його записати в зошиті.*

Завдання 6 підручника.

Запиши розв'язання задачі по діях і виразом.

Іринка купила для друзів 3 тістечка по 6 грн і 4 кекси по 5 грн. За що Іринка заплатила менше і на скільки гривень?

Розв'язання

- 1) $6 \cdot 3 = 18$ (грн) — заплатила Іринка за тістечка;
- 2) $5 \cdot 4 = 20$ (грн) — заплатила Іринка за кекси;
- 3) $20 - 18 = 2$ (грн).

Відповідь: на 2 гривні більше заплатила Іринка за кекси, ніж за тістечка.

Вираз: $5 \cdot 4 - 6 \cdot 3$.

Завдання 7 підручника. Порівняти вирази, не обчислюючи їх.

Завдання 8 підручника (з «колючкою»). Знайти вигляд згори вежі, складеної з кубиків. (Розвиток уважності й просторового мислення). Правильна відповідь — малюнок номер 6.

IV. Перевірка рівня формування предметних компетентностей з теми

Для формувального оцінювання предметних компетентностей з теми можна використати власні розробки або матеріали посібника «Діагностичні картки з математики. 3 клас» (с. 21 — 25). Перелік очікуваних результатів, уміщених в кожній картку, допоможе діагностувати рівень засвоєння учнями теми і вчасно відкоригувати методику навчання.

③ Тр. — 5 б. по 7 кв.
Хр. — 4 б. по ? кв. — ?, на 15 кв. менше

К-б. ЗАДАчі НА РІЗНИЦЕВЕ ПОРІВНЯННЯ Моє прізвище та ім'я _____

ДВОХ ДОБУТКІВ

Варіант 1

① Флорист склав 5 букетів по 7 троянд у кожному і 4 букети по 5 хризантем у кожному. На скільки більше флорист використав квіток троянд, ніж хризантем?

Тр. — б. по кв. на ? на ?
Хр. — б. по кв. на ?

1)

2)

3)

Відповідь: на квіток троянд більше флорист використав, ніж хризантем.

Розв'язи обернені задачі до поданої.

② Тр. — ? б. по 7 кв. — ?, на 15 кв. більше
Хр. — 4 б. по 5 кв.

1)

2)

3)

Відповідь: букетів троянд склав флорист.

21

Діагностика

Розв'язує сюжетну задачу на різницеve порівняння двох добуток (1-3).

Розв'язує обернені задачі до поданої на різницеve порівняння двох добуток (2-3).

Сміль запитання до задачі, доповнює короткий запис і розв'язує її (4).

Висновок: засвоєно частково засвоєно не засвоєно

V. Підсумок уроку. Рефлексія

- Якою дією порівнюють два добутки чисел?
- Оцініть свою діяльність на уроці. Продовжте речення: «Мені найкраще вдалося...» / «Мені не зовсім вдалося...», «Мені не зовсім зрозуміло, як...» / «Мені зрозуміло, як...».

VI. Домашнє завдання (завдання для самопідготовки)

Постав запитання і розв'язи задачу.

На 4 підковдри витратили по 8 м бавовняної тканини, а на 2 сорочки — по 2 м. На скільки...?